

UNIVERSITY OF BIHAĆ - Universitas studiorum Bihagensis - PEDAGOGICAL FACULTY
Address: Zegar, Luke Marjanovića bb, 77 000 Bihać, BiH; Phone: 037-229-850, Fax: 037-229-878
www.pfb.unbi.ba www.pfb.ba, Transaction account: 338-00022100058-77 UniCredit Bank . ID: 4263100670041

Pedagoški fakultet
UNIVERZITET U BIHAĆU

**PROGRAM
DOPUNSKOG PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKOG
I DIDAKTIČKO-METODIČKOG OBRAZOVANJA**

Bihać, aprila 2011. godine

Program dopunskog pedagoško-psihološkog i didaktičko-metodičkog obrazovanja organizira se i izvodi za polaznike koji nisu završili nastavničke škole ili fakultete, a žele se dopunski osposobljavati za obavljanje odgojno-obrazovnog rada u ustanovama odgoja i obrazovanja.

Dopunsko obrazovanje se stječe iz četiri oblasti: pedagoška, psihološka, didaktička i metodička, a odvija se kroz predavanja, konsultacije i obavljanje metodičke prakse, nakon čega se vrši pismena i usmena provjera znanja

1) PEDAGOŠKA OBLAST (20 sati)

Teme iz pedagoške oblasti obuhvataju sadržaje temeljnih pedagoških pitanja odgoja i obrazovanja, odgojnih područja, društveno-historijskih dimenzija odgoja, kao i temeljna znanja iz historijskog razvoja pedagoške teorije i prakse.

Tematski izbor sadržaja edukacije izvršen je uz uvažavanje osnovnog cilja ovog vida dopunskog obrazovanja, a koji obuhvata stjecanje osnovnih pedagoških znanja, neophodnih u daljem profesionalnom osposobljavanju za obavljanje odgojno-obrazovnog rada.

Teme:

- Pedagogija kao nauka, sistem pedagoških nauka
- Historijski aspekti razvoja komponenti odgoja i obrazovanja
- Odgoj kao središnji faktor u razvoju ličnosti
- Problemi suvremenog obrazovanja
- Opća načela odgojnog rada
- Područja realizacije zadataka odgoja
- Obiteljski odgoj, vidovi saradnje porodice i škole, saradnja i partnerstvo
- Slobodno vrijeme mladih, značaj, način organizovanja i korištenja
- Slobodno vrijeme mladih, način organizovanja i korištenja
- Predškolski odgoj
- Specijalna pedagogija kao pedagoška nauka (teorijsko – historijski aspekti, inkluzija)
- Odgoj u domovima
- Tjelesni odgoj
- Intelektualni odgoj
- Estetski odgoj
- Moralni odgoj
- Radni odgoj
- Ekološki odgoj i obrazovanje
- Uvod u metodologiju pedagogije
- Projekat istraživanja
- Postupci i instrumenti prikupljanja podataka
- Postupci i instrumenti procjenjivanja i prosuđivanja

2) PSIHOLOŠKA OBLAST (20 sati)

S obzirom na raspoloživi fond nastavnih sati, teme iz oblasti psihologije su planirane tako da se na što adekvatniji način zastupe programski sadržaji iz više psiholoških područja. Osnovni cilj je da se kandidatima omogući da steknu osnovna znanja iz psihologije potrebna

za uspješan rad u odgoju i obrazovanju. Izbor tema uvažavao je potrebu da se je kandidati upoznaju s osnovnim konceptima i terminologijom psihologije kao nauke. Vodilo se računa da se zastupe teme koje kandidatima daju mogućnost za stjecanje osnovnih znanja iz ove oblasti, a doprinose uspješnoj organizaciji i izvođenju nastavnog procesa i uspješnom poučavanju učenika.

Nakon odslušanih predavanja, kandidati polažu ispit iz psihologije i to pismeno i usmeno. Pismeni dio ispita je eliminatoran. Usmeni dio ispita sastoji se od razgovora s kandidatom o programskim sadržajima iz ove oblasti s težištem na praktičnu primjenu u nastavnom procesu.

Teme:

- Psihologija kao nauka, predmet proučavanja; Psihologijske grane;
- Metode i tehnike psihologijskih istraživanja;
- Biološke osnove psiholoških procesa, doživljaja i ponašanja; Osnovna znanja iz biološke psihologije; nervni/živčani sistem i žlijetde s vanjskim i unutrašnjim izlučivanjem, funkcije i značaj;
- Psihički procesi: osjeti i percepcija; kognitivni psihčki procesi: pažnja, pamćenje, mišljenje; mašta (osnovne informacije o psihičkim procesima);
- Motivacija, motivacioni procesi i učenje; Transfer učenja, značaj i primjena u nastavnom procesu;
- Emocije i emocionalni procesi;
- Ličnost: Sposobnosti, temperament, karakter;
- Učenje kao temelji pojam psihologije obrazovanja; Temeljni uvjeti učenja; Metode učenja i metode poučavanja;
- Individualne razlike učenika, njihovo uvažavanje i uspješno poučavanje;(rad s nadarenim i talentima);
- Djeca s teškoćama u razvoju i djeca s posebnim potrebama; Tretman, prilagođeni programi, poučavanje;
- Praćenje napredovanja, vrednovanje i ocjenjivanje učeničkih znanja; Usmeno i pismeno provjeravanje znanja. Zadaci objektivnog tipa, priprema i primjena Mogućnosti objektivnog mjerenja ishoda poučavanja i znanja učenika. Metrijske karakteristike testa (samo informativno).

3) DIDAKTIČKA OBLAST (10 sati)

Sadržaj programa didaktike obuhvata opšti i posebni dio. Opšti dio se bavi antropološko-psihološkim i socio-kulturnim uvjetima i posljedicama odgojno-obrazovnog procesa. Posebni dio izučava uža didaktička pitanja kojima pripadaju: cilj i zadaci odgojno-obrazovnog procesa, sadržaji i aktivnosti, dinamika odgojno-obrazovnog procesa, socijalni oblici, odgojno-obrazovna ekologija, mediji, te odgojno-obrazovna klima i komunikacija.

Teme:

- Pojam, predmet, definicija i zadaci didaktike
- Odnos opće pedagogije, didaktike i predmetnih didaktika (metodika)

- Osnovni didaktički pojmovi (obrazovanje, nastava, učenik, nastavnik, nastavni sadržaji i materijalno-tehnička osnova nastave)
- Didaktička pravila (od bližeg ka daljem, od lakšeg ka težem, od poznatog ka nepoznatom, od prostog ka složenom)
- Vrste nastave (klasifikacije prema: institucijama, prema sadržaju i prema funkciji)
- Nastavni plan i program
- Nastavne metode: metoda usmenog izlaganja, metoda rada na tekstu, metoda pisanih radova, metoda ilustracije, metoda demonstracije, metoda laboratorijskih radova
- Nastavni oblici: frontalni oblik rada, grupni oblik rada, individualni oblik rada, rad u parovima, masovni oblik rada, kombinacija oblika nastavnog rada
- Tipovi nastavnih časova: časovi za obradu novog gradiva, časovi za utvrđivanje gradiva, mješoviti časovi
- Nastavna sredstva: tekstualna, vizuelna, auditivna, audio-vizuelna, manuelna
- Nastavni principi: princip individualizacije i socijalizacije, princip naučne zasnovanosti nastave, princip očiglednosti i apstraktnosti, princip stimulativnosti i stvaralačke aktivnosti, princip sistematičnosti i postupnosti, princip ekonomičnosti i racionalizacije
- Planiranje i pripremanje nastavnikovog rada: globalno, tematsko, operativno

4) METODIČKA OBLAST (20 sati)

Program teorijske i praktične nastave predmeta Metodika nastave prilagođen je različitim profilima obrazovanja kandidata koji prema Nastavnom planu i programu mogu izvoditi nastavu u srednjim tehničkim i stručnim školama.

Teorijski dio obrazovanja:

- Metodika nastave, pojam i zadaci, te njena povezanost sa pedagoškim disciplinama
- Nastavni predmet, nastavni plan i program predmeta, obrazovni i odgojni zadaci predmeta, znanstveni pristup u realizaciji predmeta
- Priprema nastavnika za realizaciju Nastavnog plana i programa. Planiranje u nastavi (godišnji, tematski, mjesečni, sedmični i dnevni planovi). Nastavna jedinica, nastavni sat, priprema nastavnika za nastavni sat, plan nastavne jedinice i njeni obrazovni i odgojni zadaci. Analiza održanog sata. Primjena nastavnih principa u nastavnom procesu. Vremensko trajanje nastavnog procesa. Metodičko oblikovanje nastavnog procesa. Vrste nastavnih sati (uvodni sat, sat obrade novog gradiva, sat ponavljanja, vježbanja, utvrđivanja, te provjeravanja znanja. Ritam i cjelovitost rada na satu.
- Metode i oblici rada u nastavnom procesu:
 - a) Nastavne metode: monološka metoda (metoda izlaganja), dijaloška metoda (metoda razgovora), metoda rada na tekstu, metoda demonstracije, metoda laboratorijskog rada. Korelacija nastavnih metoda. Savremeni pristupi i inovacije u nastavi. Istraživanja učenika u nastavi
 - b) Oblici rada: frontalni oblik rada i samostalni rad učenika, grupni oblik rada, rad u parovima, individualni oblici rada, vanučionička nastava

- Nastavni objekti
- Izvori znanja i nastavna sredstva u nastavi: vizuelna nastavna sredstva, prirodna i vještačka nastavna sredstva, auditivna, audio-vizuelna i tekstualna nastavna sredstva. Metodička vrijednost nastavnih sredstava. Tehnička oprema i materijali.
- Prilagodljivost učenja psihološkoj i fizičkoj osobitosti uzrasta u procesu sticanja znanja (inteligencija učenika i stilovi učenja, emocionalna stanja i interesi, emocije i drugi faktori bitni u procesu učenja). Permanentno učenje i provjera znanja, ocjenjivanje znanja učenika
- Nastavnik kao uzor učenicima

Praktični dio obrazovanja:

- Planiranje i izrada godišnjeg, tematskog i mjesečnog plana i programa
- Planiranje rada i izrada pripreme za nastavnu jedinicu
- Praćenje rada mentora (10 sati)
- Planiranje i izvođenje ocjenskog predavanja

Završni dio obrazovanja:

Završna ocjena aktivnosti kandidata se izvodi iz:

- Ocjene na pismenoj provjeri teorijskog znanja
- Ocjene izvođenja ocjenskog nastavnog sata
- Razgovora s kandidatom

Voditelj programa:

Dr. sc. Fehim Rošić, vanr. prof.

Dekan:

dr. sc. Nijaz Skender, red. prof.

